

Vastaanottaja
Pohjoismaiden neuvosto

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

18. tammikuuta 2017

Vastaus kirjalliseen kysymykseen E 30/2016 kansallisista toimista työttömyyden torjumiseksi

Pohjoismaiden neuvoston Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta on 24. marraskuuta 2016 esittänyt Pohjoismaiden ministerineuvostolle seuraavat kysymykset:

1. Voiko MR-A antaa selonteon Pohjoismaiden tekemistä valinnoista joko erottaa toisistaan organisatorinen vastuu työttömyyskorvauksista (työttömyyskassat) ja työmarkkinatoimista (työvoimatoimistot) tai antaa vastuu molemmista alueista yhdelle organisaatiolle (esimerkiksi Norjan työ- ja hyvinvointihallinto NAV) sekä maiden perusteluista omille valinnoilleen?
2. Voiko MR-A selvittää maiden sääntöjä ja käytäntöjä lainsäädännön yhtenevyyden periaatteiden ja yksilöllisten sopeutusten osalta sen mukaan, minkä tyyppisiä työmarkkinatoimia työttömille tarjotaan sekä näihin asioihin liittyviä perusteluja maiden järjestelmävalinnoille?
3. Ovatko Pohjoismaiden hallitukset tutustuneet käytännössä toistensa työttömyyskorvaus- ja työnvälitysjärjestelmiin mukaan lukien konkreettisiin työmarkkinapoliittisiin toimiin voidakseen arvioida, voisiko naapurimaiden jokin malli tai järjestelmä toimia myös omassa maassa?
4. Millaista yhteistyötä Pohjoismaiden työvoimatoimistot tekevät, jotta vapaat työpaikat näkyisivät, niitä sovitettaisiin aktiivisesti ja osoitettaisiin työtä hakeville henkilöille kaikkialla Pohjoismaissa?

Vastaus:

Pohjoismaiden ministerineuvosto on vastikään julkaissut ruotsinkielisen vertailevan selvityksen työmarkkinoiden ohjauksesta eri Pohjoismaissa (Styrning av arbetsmarknaden i Norden: komparativ studie av arbetsmarknadspolitikens styrning i Norden), ja siinä käsitellään monia Pohjoismaiden neuvoston tiedustelema asioita. Tämän vuoksi työelämän ministerineuvoston (MR-A) vastauksessa viitataan kyseiseen selvitykseen, josta voi lukea tarkemmin eri kysymyksiin liittyviä asioita. On mukavaa nähdä, että pohjoismaisen yhteistyön puitteissa laaditut raportit liittyvät niin läheisesti muun muassa Pohjoismaiden neuvostossa käsiteltäviin asioihin.

Etenkin kaksi ensimmäistä kysymystä liittyvät kyseisessä selvityksessä käsiteltäviin aiheisiin. Maiden työmarkkinapoliittista rakennetta käydään suhteellisen tarkasti läpi kappaleessa 3, ja Ahvenanmaan, Färsaarten ja Grönlannin tilannetta esitellään kappaleessa 5. Muun muassa

maiden toimintaan liittyvät perustelut, taustat ja käytännöt ovat monisyisempiä kokonaisuuksia, joita käsitellään eri näkökulmista ohjaustyökaluja koskevassa kappaleessa 4, keskitämistä ja hajauttamista Pohjoismaissa koskevassa kappaleessa 6 sekä pitkän aikavälin uudistuksia ja kehitystä koskevassa kappaleessa 7. Julkaisun alussa olevasta tiivistelmästä saa myös hyvän kokonais käsityksen asiasta.

Kolmannessa kysymyksessä tiedusteltiin, missä määrin Pohjoismaat selvittävät järjestelmällisesti toistensa työmarkkinapoliittisia olosuhteita. Juuri sentyyppinen kokemustenvaihto on perinteisesti ollut tunnusomaisinta pohjoismaiselle työelämäyhteistyölle. Ensimmäinen pohjoismaainen työttömyyskorvauskokous pidettiin jo vuonna 1949. Työelämän ministerineuvoston alaisuudessa toimii työmarkkinajaosto, jonka tavoitteena on vahvistaa ja kehittää pohjoismaista yhteistyötä työllisyys- ja työmarkkinakysymyksissä. Vuosien aikana jaosto on rahoittanut useita selvityksiä, mukaan lukien tässä vastauksessa mainitun vertailevan selvityksen työmarkkinoiden ohjauksesta Pohjoismaissa, tavoitteena syventää pohjoismaista kokemustenvaihtoa työmarkkinapolitiikasta ja työmarkkinaoloista. Maiden välillä on myös tehty useita vierailuja tavoitteena saada tietoa ja kokemuksia omien järjestelmien parantamiseksi erilaisten työkalujen ja tuen myötä. Joissakin maissa on lisäksi ollut jo pitkään käytäntönä, että virkamiesten tulee hallituksen esitysten valmistelujen yhteydessä selvittää muiden Pohjoismaiden lainsäädäntöä alalla.

Vastauksena neljänteen kysymykseen todetaan, että Pohjoismaat tekevät työnvälitysyhteistyötä ennen kaikkea osana laajempaa julkista eurooppalaista EURES-työnvälitysverkosta. EURES-yhteistyön tavoitteena lähitulevaisuudessa on muun muassa luoda rajat ylittävä liikkuvuusportaali työnhakijoille. Siihen liittyvään koordinointiin sekä käännöksiin jo käytettyjen ja jatkossa tarvittavien resurssien takia ei ole kuitenkaan realistista rakentaa vastaavaa pohjoismaista palvelua. Jos yhdessä Pohjoismaassa on suuri kysyntä jonkin tietyn ammatin edustajista, työpaikkailmoituksia voidaan mahdollisesti julkaista muiden Pohjoismaiden kansallisten työvoimatoimistojen sivuilla. Joskus myös järjestetään erityyppisiä rekrytointitilaisuuksia työntekijöiden houkuttelemiseksi muista Pohjoismaista.

Oslossa 13. helmikuuta 2017

Anniken Hauglie
Työ- ja sosiaaliministeri
MR-A:n puheenjohtaja